

IVS Swine News

Porcine respiratory disease complex (PRDC)

porcine respiratory disease complex (PRDC) หรือ โรคติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ ซ้ำซ้อนของสุกร ซึ่งเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรียหลายชนิดร่วมกัน ซึ่งมักมีสาเหตุโน้มนำมาจากการจัดการที่ไม่ดี ทำให้มีเชื้อโรคที่มักจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมปกติในที่ที่สุกรอยู่นั่นเอง ติดเชื้อเข้าไปทำให้เกิดอาการป่วยด้วยระบบทางเดินหายใจตามมา

สาเหตุ

1. Primary Infection ที่เกิดขึ้นมักมาจากเชื้อ ได้แก่ *Mycoplasma Haemolytica* (MH), Porcine respiratory and reproductive syndrome virus (PRRSv), Swine influenza virus (SIV), Pseudorabies virus, Porcine respiratory corona virus (PRCV), *Actinobacillus pleuropneumoniae* (APP), Porcine circovirus II (PCV2)

2. Secondary Infection ที่มักเกิดตามมาหลังจากที่มีการติดเชื้อในข้อที่ 1 ได้แก่ *Plasturnella Multocida* (PM), *Streptococcus suis* (SS), *Haemophilus parasuis* (HP), *Brodeltella Bronchiseptica* (BB)

3. มักพบว่าเชื้อ MH มักเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดโรค PRDC ตามมา เพราะเชื้อ MH จะทำลายผนังของปอดให้เกิดความเสียหาย ซึ่งจะส่งผลให้ติดเชื้อชนิดอื่นๆ ตามมาได้ง่าย อธิบายกลไกการเกิดโรคโดยเชื้อ MH และ PRRSV จะทำลายระบบภูมิคุ้มกันทำให้เป็นช่องทางให้เชื้อแบคทีเรียอื่นๆ ติดเชื้อตามมา แล้วแสดงอาการของโรคระบบทางเดินหายใจออกมา

4. ปัจจัยโน้มนำให้เกิดโรคได้แก่ การเปิดหน้าต่างเพื่อการระบายอากาศน้อยเกินไป การระบายอากาศที่น้อยเกินไป มีแก๊สแอมโมเนียในเล้ามาก เลี้ยงสุกรแน่นเกินไป เล้าสกปรก อาหารมีลักษณะเป็นฝุ่นผงมากเกินไปทำให้สุกรหายใจเข้าใจเข้าไป ฯลฯ

IVS Swine News

Porcine respiratory disease complex (PRDC)

ระบาดวิทยา

โรค PRDC สุกรสามารถที่จะป่วยได้ตลอดทั้งปี แต่มักป่วยมากในช่วงปลายฤดูใบไม้ร่วงและฤดูหนาว มักพบป่วยได้ในช่วงอายุ 6-10 สัปดาห์ และ 13-20 สัปดาห์

อาการ

ส่วนใหญ่มักจะแสดงอาการ มีไข้ขึ้นสูง เบื่ออาหาร ไอ หายใจลำบาก อ้าปากหายใจ ใช้ช่องท้องหายใจ มีบ้างที่มักจะแสดงอาการทางระบบทางเดินหายใจเล็กน้อย จนถึงไม่แสดงอาการ อัตราการตายเพิ่มสูงขึ้น อัตราการแลกเนื้อ (FCR) สูง อัตราการเพิ่มน้ำหนักต่อวัน (ADG) ลดลง อัตราการเจริญเติบโตลดลง สุกรแตกไซค์ในคอกเดียวกันมาก

วิธีการ

ปอดอักเสบแบบกระจายทั่วไป เยื่อหุ้มปอดอักเสบ พบว่าเยื่อแบ่งปอดบวมน้ำเห็นวากลิบปอดมีลักษณะแยกจากกัน ลักษณะของเนื้อปอดขาดความยืดหยุ่นตัวแข็งและมีเลือดคั่ง พบลักษณะของเยื่อไฟบรินเกาะภายนอก ถ้าหากมีการติดเชื้ออย่างร้ายแรงจะพบว่าตัวปอดจะยึดติดกับผนังช่องอก ต่อมน้ำเหลืองทั่วร่างกายขยายใหญ่ มีเลือดคั่ง ส่วนตับ ม้ามและไต มักไม่พบความผิดปกติจากการมองด้วยตาเปล่า แต่จะสามารถเห็นการเปลี่ยนแปลงของลักษณะทางจุลพยาธิวิทยาได้ ส่วนเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบและข้ออักเสบนั้นพบได้น้อยมากในสุกรที่ป่วยเป็น PRDC

ซากสุกรที่ตายด้วยโรค PRDC ในส่วนปลายของร่างกายเช่น หู ปลายเท้า หางอาจสามารถพบจุดเลือดออกได้ ผนังตาบวม หัวตามีขี้ตาและเปือก มีเลือดออกที่จมูก บางครั้งพบว่าเลือดออกเป็นฟอง

IVS Swine News

Porcine respiratory disease complex (PRDC)

บางครั้งพบว่าสุกรดูภายนอกปกติแต่ตายอย่างกะทันหัน ผ่าซากพบเลือดออกภายในช่องอก ปอดบวมมีเลือดคั่ง ในเนื้อปอด หลอดลมมีเลือดออก ต่อมน้ำเหลืองที่ขาหนีบใหญ่ขึ้นอย่างมาก

การวินิจฉัยและการป้องกัน

การเพาะเชื้อเพื่อตรวจสอบว่าสุกรที่ป่วยตายเกิดจากเชื้อใดนั้นเป็นการยากที่จะบอกได้ว่า เชื้อใดเป็นสาเหตุเริ่มต้น หรือเป็นสาเหตุหลักของการป่วย

การป้องกันโรค PRDC นั้น ต้องเน้นที่การจัดการที่ดี มีระบบการฆ่าเชื้อที่ดีตั้งแต่การเตรียมเล้า เลี้ยงสุกรไม่แน่นเกินไป มีการระบายอากาศที่เพียงพอสำหรับสุกร มีการเลี้ยงสุกรในระบบ All in All out ในสุกร

อนุบาลต้องมีการกักที่ดี มีการแยกสัตว์ป่วยไว้ต่างหากทันทีที่พบว่ามีสุกรป่วย

หากการเลี้ยงสุกรรุ่นที่แล้วพบว่ามีสุกรป่วยตายด้วยโรค PRDC ควรมีการเตรียมเล้าฆ่าเชื้ออย่างดี พร้อมทั้งมีระยะเวลาพักเล้า 5-7 วัน อาจให้ยาปฏิชีวนะผสมอาหารในขนาดป้องกันให้สุกร

ยาปฏิชีวนะที่มักใช้ในการรักษา เช่น Tylosin, Tiamulin, Chlortetracycline, Amoxycillin, Florfenicol, Ofloxacin, Ganamycin, Doxycycline ฯลฯ ทั้งนี้ควรปรึกษาสัตวแพทย์ในพื้นที่ก่อนใช้ยา

ส่วนการใช้ Dexamethazone ต้องระมัดระวังในการใช้ เนื่องจากตัวยามีผลในการกดระบบภูมิคุ้มกัน

做主：孟凡泽